

UKOME, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Genel Sekreter Sn. Yavuz ERKUT Başkanlığında 25.06.2020 gün ve saat 13:00'da gündemindeki konuları görüşmek üzere toplandı.

- İlgi:** a) 10.07.2004 Tarih ve 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu.
b) 15.06.2006 Tarih, 26199 Resmî Gazete Sayılı Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği
c) 13.07.2005 Tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanunu.
d) 24.06.2020 Tarihli ve B.30.2.İTÜ.0.1U.00.00 Sayılı İstanbul Teknik Üniversitesi Ulaştırma ve Ulaşım Araçları Uygulama-Araştırma Merkezinin İstanbul Taksi Sisteminin İncelenmesi ve Gelecek İçin Stratejik Yaklaşımlar Hakkında Teknik Raporu.
e) 24.06.2020 Tarihli Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Teknik Raporu.
f) Toplu Ulaşım Hizmetler Müdürlüğü'nün 24.06.2020 tarih ve 3053 sayılı yazısı ile ekli raporu.

TEKLİF: Minibüslerin Taksiye Dönüştürülmesi Teklifi.

TOPLU ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ RAPORU:

İlgi (f) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü yazısı ekli raporunda;

İlgi (a) Kanunun 7. Maddesinde "Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek", 9. Maddesinde "Bu Kanun ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini plânlama, koordinasyon ve güzergâh belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dâhilinde il trafik komisyonunun yetkileri ulaşım koordinasyon merkezi tarafından kullanılır." hükümleri yer almaktadır.

İlgi (b) Yönetmeliğin 18. Maddesinde "Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek," ve "Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle.", 28. Maddesinde ise "Nüfus artışı ve şehrin ulaşım planı dikkate alınmak suretiyle büyükşehir sınırları dâhilinde taşıma ihtiyacı, UKOME tarafından düzenlenecek bir raporla işleri ve

Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bildirilir. (2) Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçları ile toplu taşıma araçlarının tahsis süreleri, ticari plaka sayıları ile bu plakaların verilmesine ilişkin usul, esas ve devir ücretleri UKOME’ce tespit edilir.” hükümleri yer almaktadır.

İlgi (c) Kanunun, 15. Maddesinde “p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettiirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.” hükmü yer almaktadır.

İlgi (e) Toplu Ulaşım Hizmetleri Teknik Raporunda özetle;

- Minibüslerde bazı hatlarda mevcut yolculuk talebinden az araç bulunduğu ya da bazı hatlarda mevcut yolculuk talebinden fazla araç bulunduğu,
 - Mevcut/Planlanan metro, metrobüs, Marmaray ve tramvay hatlarının geniş bir alana yayılması ile minibüs kullanan yolcu sayısının azaldığı,
 - Yolculuk taleplerinin az olması nedeniyle bazı minibüs hatlarında maliyetlerin karşılanamadığı,
 - Hatlar arasında gelir dağılımının dengesiz olduğu,
 - Minibüslerin, aktarma yapılamaması dolayısıyla bütüncül hat planlamasına dahil edilemediği,
 - Taşımacıların ekonomik kaygılar nedeniyle güzergahının herhangi bir bölgesinden başka bir hatta ait araçların geçmesini istememesi, taşımacılar arasında çatışma ve yeni araç eklenmesini engellemesi ve bu yüzden vatandaşın ulaşım talebinin çözülmediği,
 - İstanbulkart Uygulamasına geçilmediği için modlar arası ücret entegrasyonunun sağlanamadığı,
- hususları tespit edilmiştir.

İnsan odaklı, erişebilir, sürdürülebilir, kaliteli, ekonomik, hızlı, konforlu ve güvenli taşımacılığı stratejik hedef olarak olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi kent içi ulaşımında raylı sistemlerinin payını artırmak için projelerine devam etmektedir. Raylı sistemlerin artışı ile kent içi toplu ulaşımında ara ulaşım modu olmasına rağmen kullandıkları güzergahlar ve uzunlukları itibarıyla ana ulaşım modlarıyla konfor, güvenlik, hız gibi faktörlerde dikkate alınarak rekabet edemeyecekleri aşikâr olan minibüsler âtıl duruma düşmektedir. Toplu Ulaşım Yönetim Sistemi ile yapılan yolculuk sayımları sonucu ilgi (e) Toplu Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünün Teknik Raporunda belirtilen sayıda minibüs için iyileştirme yapılması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

İlgi (d) İstanbul Teknik Üniversitesi Ulaştırma ve Ulaşım Araçları Uygulama-Araştırma Merkezinin İstanbul Taksi Sisteminin İncelenmesi ve Gelecek İçin Stratejik Yaklaşımlar Hakkında Teknik Raporunda belirtildiği üzere; taksi hızlı, kolay erişilebilir ve özel araç kullanımına alternatif bir ulaşım aracıdır. İstanbul’da şehrin gelişmesi, nüfus, turistik ve ticari amaçla gelip gidenlerin sayısındaki artışa rağmen taksi sayısı aynı kalmıştır. 1985 yılı şehir nüfusu ile sınırlama getirilmeden önceki taksi sayısı ilişkisi günümüze 2020 yılına getirildiğinde nüfus artışı göz önüne alınarak olması gereken taksi sayısı yaklaşık 40.000 civarındadır.

